

TANDSUNDHED
UDEN GRÆNSER
DENTAL HEALTH WITHOUT BORDERS

Årsberetning 2023

”

Gennem årene har vi vist og fortalt verden, at tandbørstning på skoleskemaet reducerer skolebørns sygefravær med 20 procent – en essentiel viden, da læring og uddannelse er fundamentet for fremgang i udviklingslandene.

Tandsundhed Uden Grænser fejrede 20-års jubilæum i 2023, samtidig med at Tandlægeforeningen fejrede sit 150-års jubilæum. Det er tankevækkende, at Tandsundhed Uden Grænser er vokset til en solid forening med 200 frivillige og 700 medlemmer, siden organisationen blev dannet af en lille gruppe tandlægestuderende.

Vores frivillige og medlemmerne udgør, sammen med vores dedikerede sekretariat, ryggraden i vores arbejde. En stor tak til de mange ildsjæle, som får hjulene til at dreje - det gælder også de frivillige, engagerede kræfter i bestyrelsen.

2023 blev et år med mange meningsfulde projekter. Vi igangsatte et nyt stort skoleprojekt i Guatemala. Vi udsendte en dentalmission til Rwanda, hvor vi i løbet af en uge hjalp flere end 650 børn og voksne med akut behandling og undervisning. Vores projekt i Palæstina var også i fortsat positiv udvikling, men blev kraftigt påvirket af den tragiske krig i Gaza, som også betød aflysning af dentalmissioner. Vi tog et skridt nærmere et nyt programland, nemlig Kenya, hvor vi i samarbejde med SOS Børnebyerne satser på at udvikle et skoletandplejeprogram.

I 2024 ønsker vi at videreudvikle vores modeller for forebyggende tandsundhed. Vi vil holde fast i det, vi er rigtig gode til – nemlig at udbrede den danske model med forebyggende skoletandpleje. Men vi vil også udvikle vores kompetencer, så vi kan få adgang til at hjælpe børn i flygtningelejre til bedre tandsundhed og skabe et tættere samarbejde med organisationer, der arbejder internationalt. På den måde kan vi udbrede modellen for skoletandpleje til endnu flere børn. Den hjælp og økonomiske støtte, som kommer fra fonde, virksomheder, institutioner, private og den tandfaglige verden, har afgørende betydning for vores arbejde og videre udvikling.

På vegne af Tandsundhed Uden Grænser vil jeg gerne sige en stor tak til alle, der støtter vores arbejde. Jeres bidrag er med til, at vi kan fortsætte arbejdet mod vores fælles mål om at hjælpe børn i nogle af verdens fattigste lande til bedre tandsundhed og bedre levevilkår.

Dennis Hindsberg
Forperson i Tandsundhed Uden Grænser

FRIVILLIGNETVÆRK på tandlægeskolerne i Aarhus og København var med til at skabe synlighed om vores arbejde på de årlige fagkonferencer for tandlæger og tandplejere. Med kagedag og julebingo på tandlægeskolerne indsamlede de også midler til vores arbejde.

Ude & hjemme – alle knokler for tandsundhed

SEKRETARIATET står for den daglige drift, planlægning, koordinering, projektstyring, kommunikation og dialog med frivillige, myndigheder, donorer, erhvervspartnerne og samarbejdspartnerne i verden. Mathilde Vinther-Larsen, ph.d. i Folkesundhedsvidenskab, startede som ny leder i sekretariatet ved årsskiftet.

VORES SAMARBEJDSPARTNERE OG LOKALT ANSATTE er dybt engagerede og knokler for at få skabt gode resultater og udbrede viden om tandsundhed både i befolkningen og hos lokale og nationale myndigheder.

TANDSUNDHED UDEN GRÆNSER FEJREDE 20-ÅRS JUBILÆUM med bl.a. en reception hos vores hovedpartner Tandlægeforeningen, hvor organisationens medlemmer, frivillige og samarbejdspartnerne var inviteret til oplæg af blandt andre tandlæge og ph.d. Camilla Juhl Pørksen, specialtandlæge Malene Hallund, tandplejer og forfatter Carina Løvstad og direktør i Plandent Dennis Hindsberg.

VORES FRIVILLIGE TANDFAGLIGE var i Guatemala og Rwanda. Her hjalp de mange børn med akut tandbehandling og undervisning i forebyggende tandpleje. De professionelle tandfaglige ydede også god støtte til screenings- og dokumentationsarbejdet.

BESTYRELSEN er også frivillige, valgt på den årlige generalforsamling. Den består af Dennis Hindsberg (forperson), Bo Danielsen (næstforperson), Martin Teilmann (kasserer), Gerd Bangsbo, Karin Kornø Rasmussen, Peter Østergaard, Malene Hallund og suppleant Mie Blædel Jørgensen.

” Når min datter kommer hjem, fortæller hun, at de børster tænder i skolen, og at de også skal børste tænder hjemme. Vores børn har lært os at børste tænder, det har vi aldrig lært før.

En forælder på Hiteen Skolen i Bethlehem i ASMA II Project Evaluation Report.

Banebrydende strategi for tandsundhed

I Palæstina har vi siden 2016 hjulpet tusinder af skolebørn med at lære at børste tænder. Den største sejr i ASMA-programmet blev opnået i 2023, da Palæstina fik sin første nationale tandsundhedsstrategi. Vi fik desuden bevilget nye Danida-midler til at understøtte strategien, der skal implementere skoletandplejen i alle 10 distrikter på Vestbredden.

“Den nye strategi er banebrydende, fordi der er sket et stort skifte i myndighedernes syn på tandsundhed. De lægger nu vægt på det forebyggende og sundhedsfremmende arbejde – hvilket vi har advokeret for i årevis,” fortæller leder for internationale programmer Louise Munch Thomsen.

Flere års solidt udviklingsarbejde og samarbejde mellem Tandsundhed Uden Grænser og den palæstinensiske sundhedsorganisation The Palestinian Medical Relief Society har banet vejen for den nationale strategi. Den blev præsenteret af sundhedsministeriet på en stort anlagt konference i maj i Ramallah. Konferencen, hvor flere end 200 deltog, fik flot dækning i palæstinensiske medier. Fra Danmark deltog professor i cariologi ved Københavns Tandlægeskole Kim Ekstrand og Bo Danielsen,

næstformand i Tandsundhed Uden Grænser og skolechef for SKT København som gæsteforelæser.

Mange planlagte aktiviteter i ASMA-programmet måtte dog udskydes eller omtænkes på grund af den forværrede sikkerhedssituation på Vestbredden siden 7. oktober. Alle skoler har været lukket, og institutioner og myndigheder har været i undtagelsestilstand. Planlagte udsendelser af ansatte og frivillige fra Danmark blev også aflyst.

FAKTA:

ASMA er den arabiske forkortelse for “Sunde tænder, bedre fremtid”. ASMA III-programmets overordnede formål er at etablere et nationalt system for basal skoletandpleje for Palæstinas børn. Programmet har fokus på kapacitetsopbygning af en national tandsundhedskomité og på at styrke partnerorganisationen Palestinian Medical Relief Society (PMRS) og lokale civilsamfundsorganisationer, så civilsamfundet kan holde de palæstinensiske myndigheder fast på, at den nye tandsundhedsstrategi føres ud i livet.

Tandsundhed Uden Grænser arbejde bidrager til FN's Verdensmål

Alle er dybt engagerede

I Guatemala er det store skolebaserede tandsundhedsprojekt i fuld gang i Baja Verapaz-provinsen. Skolebørn, forældre, lærere, skoleledere, lokale sundhedsarbejdere, myndigheder og frivillige – alle suger ny lærdom til sig om tandsundhed.

“Der er helhjertet engagement fra alle sider. Vi har allerede opnået væsentlige resultater med at indføre daglig tandbørstning på skemaet. Samtidig deltager børnenes forældre i workshops, hvor de også lærer om tandsundhed, så de kan støtte deres børn med at børste tænder,” fortæller projektkoordinator Cristina Ramirez fra samarbejdspartneren Prodesa.

Som del af projektet er der lavet et baselinestudie med screeninger af børnenes tandsundhed og håndhygiejne samt spørgeskemaer om viden om tandsundhed. Modellen for skoletandpleje og de dokumenterede resultater fra Baja Verapaz-provinsen vil blive brugt strategisk i fortalerarbejde i forhold til de guatemalanske uddannelses- og sundhedsmyndigheder.

Projektet vil også kapacitetsopbygge Prodesa til at promovere børns rettigheder til tandsundhed i Guatemala.

FAKTA:

Programmet “Sunde tænder giver sunde liv” implementeres fra januar 2023 til juni 2025 af partnerorganisationen Prodesa og er finansieret af Danida-midler via CISU. Projektet arbejder med at skabe bæredygtig skoletandpleje på 16 folkeskoler i Baja Verapaz-provinsen, hvor 4.800 skolebørn vil få sunder tænder gennem daglig tandbørstning. Børn, lærere, skoleledere, forældre og øvrige repræsentanter fra det lokale civilsamfund vil få øget viden om forebyggende tandpleje og sund kost. Projektet inkluderer en mindre gruppe gravide kvinder og småbørnsforældre.

“Prodesa har et rigtig godt samarbejde med undervisningsministeriet og sundhedsministeriet. Begge ministerier er meget interesserede i projektet. På sigt arbejder vi på, at myndighederne udvikler en helhedsorienteret og integreret sundhedspolitik, der også omfatter børns tandsundhed,” siger projektkoordinator Nadjala Tinneberg Rahi.

Børn får større trivsel

Vores programmer med skolebaseret forebyggende tandpleje, daglig tandbørstning og god håndhygiejne sikrer sunder børn og bedre trivsel.

Børn med sunde tænder lærer bedre

Bedre tandsundhed betyder mindre skolefravær blandt børnene – vores arbejde sikrer effektive læringsresultater i skolen.

Tandsundhed skal ud på alle skoler i hele landet

I Rwanda har det mangeårige samarbejde om tandsundhed med SOS Børnebyerne Rwanda ført til større fokus på tandsundhed som del af folkesundheden. En national tandsundhedsstrategi er vedtaget og skal ruller ud på alle skoler i landet.

“På basis af vores erfaringer, og vores dokumenterede resultater og succesfulde arbejde med tandsundhed er regeringen med sundhedsministeriet i spidsen og med vores støtte kommet i gang med at udvikle et nationalt system for forebyggende tandsundhed,” fortæller Beata Mukabahira, der er projektkoordinator i SOS Børnebyerne Rwanda.

Strategien for tandsundhed understøttes af forskellige undervisningsmaterialer, en del produceres digitalt til en E-læringsplatform.

“Det er dyrt og tidskrævende at nå ud til sundhedsarbejdere i alle hjørner af Rwanda. Så sundhedsministeriet har med vores støtte udviklet et online kursus om tandsundhed og forebyggende tandpleje, som alle sundhedsarbejdere skal på,” siger Beata Mukabahira. Sundhedsarbejderne kan efter kurset

arbejde videre og understøtte det forebyggende tandsundhedsarbejde lokalt.

For at sikre forankring og bæredygtighed har tandsundhedsprogrammet i Rwanda fokus på at styrke og kapacitetsopbygge frivillige og professionelle faggrupper samt partner- og civilsamfundsorganisationer. De skal holde myndighederne ansvarlige, i forhold til at de udruller den nationale tandsundhedsstrategi til alle skoler i landet som aftalt.

FAKTA:

Programmet "Healthy Teeth for Life" i Rwanda løber fra 1. december 2022 til 30. november 2025. Rwanda Non-Communicable Diseases Alliance (RNCDA) – er strategisk partner i programmet, som implementeres af SOS Børnebyerne Rwanda. Målet er at udvikle et nationalt system for tandbørstnings- og håndvaskprogrammer for alle skolebørn i Rwanda med udgangspunkt i en national tandsundhedsstrategi (National Oral Health Strategy Plan – NOHSP), som er vedtaget af regeringen.

Dialog med beslutningstagerne

I dialog med lokale og nationale myndigheder arbejder vi på, at de ansvarlige institutioner sætter tandsundhed på den sundhedspolitiske dagsorden.

Bæredygtigt og lokalt forankret arbejde

Gennem stærke partnerskaber styrker vi lokale organisationer og civilsamfundet. Vi deler viden og ekspertise, så lokale kræfter kan videreføre arbejdet med forebyggende tandsundhed.

Økonomi

Indtægterne i Tandsundhed Uden Grænsers økonomi var i 2023 fortsat fordelt mellem CISU-støttede* projekter (bevillinger fra Danida), medlemskontingenter, fonde, private donationer og virksomhedssponsorater. Tandsundhed Uden Grænsers vil gerne fortsætte med at have en diversitet i indtægter, da det gør organisationen mindre sårbar for udsving inden for de enkelte indtægtskilder.

PROJEKTØKONOMI

2023 var også året, hvor vores to Danida-bevillinger til udviklingsprojekter i henholdsvis Rwanda og Guatemala blev påbegyndt. I 2023 opnåede vi en ny Danida-bevilling på 3,8 millioner kroner til vores udviklingsarbejde i Palæstina, som udrulles de kommende år. Samtidig modtog vi en halv million kroner i løn- og administrationsbidrag fra de igangværende CISU-finansierede udviklingsprojekter i Rwanda, Guatemala og Palæstina.

Der blev i 2023 anvendt knap 1 million af egne midler, ekskl. projektudgifter fra CISU-midler, på aktiviteter i udviklingslande, herunder indgår også udsendelse af professionelle tandfaglige, samt udgifterne til dentalmissionerne.

**CISU er en sammenslutning af omkring 280 danske udviklingsorganisationer, som på vegne af Danida (Udenrigsministeriet) forvalter Civilsamfundspuljen.*

Der blev afholdt udgifter for 2.714.159 kr. på de CISU-finansierede udviklingsprojekter i Rwanda, Guatemala og Palæstina.

BALANCE 2023

Balancen for 2023 er tilfredsstillende, da Tandsundhed Uden Grænsers kommer ud med en lille, men positiv balance. Den positive balance skyldes primært, at Tandsundhed Uden Grænsers har brugt færre udgifter på lønninger, samt at vi har gennemført færre dentalmissioner end planlagt. På indtægtssiden er ambitionerne for 2023 ikke helt indfriet.

Vi er et godt stykke på vej i forhold til sponsorater, fonde og medlemskaber, men vi er ikke i mål, da vi har ambitioner om at nå ud til endnu flere børn i verden. Vi har derfor stadig en opgave foran os med at brede fortællingen om vores fælles mission om at forbedre tandsundheden blandt verdens fattige børn ud – og at skabe flere finansieringskilder til arbejdet. Det vil vi gøre gennem nye partnerskaber med fonde, virksomheder og private donorer. Med disse ambitiøse ønsker ser Tandsundhed Uden Grænsers frem til et spændende 2024.

Regnskab for 2023

Regnskabet er med forbehold for endelig revision

INDTÆGTER

Medlemmer	322.250 kr.
Klinikpartnere	97.500 kr.
Virksomheder	783.452 kr.
Privatdonationer	78.778 kr.
Fonde og puljer	536.786 kr.
Administrationsbidrag fra CISU	218.232 kr.
Lønmidler fra CISU	290.927 kr.

I alt indtægter **2.327.924 kr.**

UDGIFTER

Lønninger (administration)	944.956 kr.
Internationale projektkostninger	
inkl. dentalmissioner	964.946 kr.
Andet administration	162.640 kr.
Konsulentbistand	69.456 kr.
Oplysning og fundraising	64.487 kr.

I alt udgifter** **2.206.485 kr.**

***Regnskabet indeholder ikke projektudgifter fra de CISU-finansierede projekter.*

BALANCE **+121.439 kr.**

Tak for støtten

Tandsundhed Uden Grænsers arbejde bliver finansieret via partnerskaber med erhvervslivet, af fonde og private samt af Danida (Udenrigsministeriet) og andre offentlige midler.

UDENRIGSMINISTERIET
Danida

Tak til følgende for økonomisk støtte og opbakning i 2023:

HOVEDPARTNERE

Tandlægeforeningen
Plandent
Colosseum Tandlægerne

PLUSPARTNERE

Tandlæge Tryghed
dinTANDLÆGE

PARTNERE

Advokatfirmaet Virtus
ATO-Ansatte Tandlægers Organisation
BWT
Cenger Scandinavia A/S
Christensen Kjærulff
Danske Tandplejere
Dent Support A/S
HK Kommunal
HK Privat
Hydratek A/S
Manunion
Merident
Praktiserende Tandlægers
Organisation
Scandinavisk Dentalservice

TANDKLINIKKER

Alfa Tandklinik
dinTANDLÆGE SILKETAND
dinTANDLÆGE Hobro
Dit Tandteam

Espergærde Tandlægerne
Kirstine Baadegaard
Kirsten Wissing
Korsør Tandlægeklinik
Platan Tandklinik
Plus1 Tandlægeklinik
Risskov Tandklinik
Rosenklinikken
Tandlægerne Andersen & Klysner
Tandlæge Bente Canter
Tandlæge Britt Helle Larsen
Tandlægen.dk
Tandlægen i Fiolgade
Tandlægerne i Møllegade
Tandlæge Karin Kornø Rasmussen
Tandlæge Lene Henningsen
Tandlæge Lisbet Vang-Pedersen
Tandlæge Lisbeth Damgaard
Tandlæge Nille Hastrup
Tandlæge Peder Eriksen
Tandlægerne Rask & Bach
Tandklinikken SmukkeSmil
Tandlægerne Skoubogade
Tandlægerne Studiestræde
Tandlæge Tove Flensberg
Valby Tandklinik og Tandlægerne
i Parken

OFFENTLIGE DONORER

CISUs Civilsamfundspulje
Kulturstyrelsen (Tips- og Lotto Midler)

FONDE

Absalon Fonden af 1. maj 1978
Any & Richard Sperlings Fond
Asta & Jul. P. Justesens Fond
Bygma Fonden
Dansk Sygeplejeråds Solidaritetsfond
Dronning Margrethes og Prins
Henriks Fond
Jubilæumsfonden af 12.08.1973
Lund Fonden
Medarbejdernes Honorarfond i
Novo-Gruppen
Ole Kirks Fond
Toyota-Fonden

ØVRIG STØTTE OG DONATION

CareWay Medical
Tandlæge Lone Hansen
Rebild Rotary Klub
Tandlæge Nille Hastrup
Tandlægehuset Fru Ingesvej

SAMARBEJDSPARTNERE

De studerendes foreninger ved de
odontologiske uddannelser i Aarhus
og København
PRODESSA (Guatemala)
Palestinian Medical Relief Society
(Palæstina)
SOS-Children's Villages (Rwanda).

Vær med til at give verdens fattige børn et bedre liv

Vores model for at opbygge, drive og udvikle forebyggende skoletandpleje er effektiv. Evalueringer viser, at vi på kort tid gør en positiv forskel og får skabt resultater og bæredygtige løsninger. Vi vil fortsætte med at kapacitetsudvikle, dokumentere og evaluere vores arbejde, så vi kan indfri vores vision om at hjælpe millioner af børn til bedre tandsundhed. Til det har vi brug for økonomiske midler fra partnere og bidragsydere, der deler vores vision.

Der er mange måder at engagere sig på: Du kan støtte med økonomiske bidrag, blive erhvervspartner, medlem eller frivillig i Tandsundhed Uden Grænser. Læs om, hvordan du kan være med til at gøre en forskel på tug-dk.org og følg os på sociale medier.

